

Skatteobjektet saa ulige, som det sker ved Karrumsbeskatningen. I Preussen eller Nordtyskland staar Brænderidriften, som Alle erkjende, paa et meget høit Standpunkt, fordi den der i mange Aar har været henlagt til de store Besiddelser paa Landet, og fordi en stor Mængde videnskabeligt dannede Mænd have beskæftiget sig med den. Men, medens man i den nordtyske Rigsdag afflog, at gaa ind paa nogen Forhøielse af Brænderiafgiften, saa vare saagodtsom Alle i den nævnte Forsamling enige om at gribe efter Udbyttebeskatningen med den største Begjærighed. Regjeringen erklærede imidlertid, da Rigsdagen ikke vilde gaa ind paa en Forhøielse af Afgiften, at saa kunde Regjeringen heller ikke tilstede, at Beskatningen skete af Udbyttet, istedetfor efter Karrum, og den tog af denne Grund Forslaget tilbage.

Hvis os stiller Sagen sig nu, som sagt, paa en helt anden Maade. Udvalget tilraader at gaa ind paa en Forhøielse af Afgiften, men samtidig fraraader dets Flertal at forlade Karrumsbeskatningen. Jeg vil tillade mig, at sige, at, dersom Udvalgets Flertals Anskuelse i saa Henseende gaar igjennem — og jeg kan efter selve Brændevinsbrændernes Holdning ikke være særdeles meget derimod —, saa kommer Regjeringen i en meget misundelsesværdig Stilling, idet den altsaa erholder Afgiften forøget uden derfor at gjøre noget Offer til Fabrikkerne. I det ærede Flertals Udvikling savnes der en Drøftelse af Spørgsmaalet om, hvorvidt en Forhøielse af Brændevinsafgiften ikke vil medføre, at Manglerne ved Karrumsbeskatningen ville fremtræde i en saadan Grad, at denne Beskatningsform bliver utaalelig. Dette tror jeg vil blive Tilfældet. Jeg tror — og det er Noget, som jeg nærmere skal tillade mig at vise —, at Forhøielsen af Afgiften paa Brænderidriften vil ramme denne høit ulige efter de forskjellige Brænderiers Indretning og Virksomhed og vil udøve en meget skadelig Indflydelse paa Fabrikationen, naar den gamle Beskatningsform beholdes. Sa, nogle Fabrikker ere endog saaledes stillede, at de — det er min Overbevisning — ville gaa tilgrunde, dersom man forhøier Afgiften uden at tilstede dem at gaa

over til Udbyttebeskatningen. Først og fremmest gaar ind paa nærmere at udvikle dette, vil jeg blot et Dieblit dvæle ved nogle faa Punkter i Flertallets Motivering. Det første Punkt, som jeg skal berøre, er den alt ondtalte Enstemmighed, hvormed Brændevinsbrænderne have fraraadet Udbyttebeskatningen. I saa Henseende være det mig dog tilladt at bemærke, at vi, som sidde her, og der saa ofte have overværet offentlige Møder, jo meget vel vide, at den, der har Ordets Magt, sædvanlig ogsaa har Tankens Ret, selv om Talerens Mening ikke deles af dem, der ere tilstede, og det er mig nu navnlig fuldstændig vittterligt, ja, jeg kan endogsaa bevise det, at Mænd, der med mig vare gaaede op til Brændevinsbrændernes Møde, og som forinden havde været fuldkommen tilfredse med Lovforslaget og vare meget taknemlige for den Udsigt, som der deri stilledes dem til at faae en Udbyttebeskatning, ikke mælede et Ord paa Mødet og, endog stemte med de Andre, idet de saa bagefter beklagede sig over, at de desværre ikke vare Ordet mægtige og derfor ikke kunde fremsætte deres Mening. Den paaberbaabte Enstemmighed regner jeg altsaa for Sugenting. Spørgsmaalet er jo ogsaa i det Hele taget, om man kan tænke sig, at der overhovedet kunde være nogen Enstemmighed i dette Anliggende, hvis Afgjørelse berører de med Brændevinsdriften beskæftigede enkelte Personers forskjellige Interesser paa en saa forskjellig Maade. Det er nemlig dog vittterligt, at, medens de store Sædbrænderier med al Kraft, og fra deres Standpunkt med fuld Frie, holde paa Karrumsbeskatningen, fordi de, paa Grund af de Forbedringer, som de have havt Evne og Indsigt til at indføre i Driften, ere istand til at fuldkommengjøre Produktionen og at indvinde mere og mere Udbytte af Karrum — dette navnlig ved at fylde flere og flere Raaprodukter i Karrumet —, saa er Forholdet ganske anderledes ved de mindre fuldkomment indrettede Brænderier. Hine have den store Fordel, at de, efterhaanden som de erholde større og større Udbytte af Karrumet — og det vilde de ganske vist fremdeles kunne —, komme til at spare i Forhold mere og mere af Afgiften, medens derimod de mindre Brænderier, der ikke ere